ч. 182 (11.150). Львів, середа 17. серпня 1927. Rocznowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Мова цифр?

II.

Польський перепис з 1921 р. не заслугує на ніяке довіря, не має з обєктивного боку ніякого позитивного значіння, ніякий дослідник, навіть найбільш ворожо настроєний до українців, не може на ньому спирати своїх обчислень. Що так справді є, бачимо хоч би з того, що навіть М. Прушинський, один із головних співподвижників конскрипційної комедії з 1921 р., негує офіційно „стверджену" кількість українців під Польщею і підвисшує загальне число українців з 3,900.000 (беручи круглу цифру) на 4,500.000. До такої самої цифри в своїх штудерних обчисленнях дійшов також „українофіл" Л. Васілевський. Але цікаво, що й подані вже „поправки" робить п. Вас. тільки — так сказатиб — для „домашнього вжитку", бо в своїм часі в „Прагер Пpecce", пишучи про „національні меншости" в Польщі, невільничо тримався він урядової статистики, ні одним словом не натякаючи про її тенденційність, фальшивість і нереальність.

До поданих уже вислідів кількости українців під Польщею дійшов п. Вас. дуже оригінальним способом, віднімаючи **довільні** дроби і цифри від кількости офіційно виказаних поляків. Розуміється, що й ця цифра українців під Польщею (4,552.035) далеко не відповідає фактичному станові річей та що кількість українців під Польщею є грубо більша. Однак наскільки більша, важко з усею докладністю ствердити з огляду на те, що не можемо розпоряджати ніяким конкретним матеріялом. І то не лише фальшивою є **кількість українців** під Польщею, але й з ґрунту фальшивою є **кількість населення** на Зах. Україні, бо в часі перепису 1921 р. взагалі не втягнено в списки сотні тисяч українського населення.

Перш усього годиться пригадати, серед яких умовин відбувався перепис? Діялося це тоді, коли велика кількість українського населення, як галицького, так і північно-українського перебувала поза територією рідної землі: на Великій Україні, в Росії, в Чехословаччині, в Австрії і Німеччині. Одні покинули рідну землю, евакуовані ще царським урядом, другі тинялися по світу, будучи примушеними покинути рідну країну у виді военно-політичної еміґрації. Всі шляхи, що вели на Зах. Україну, були щільно замкнені перед поворотцями. Відсутність сотень тисяч розпорошеного українського населення використали польські чинники на те, щоби лекше сконструувати таку національну статистику, яка булаб для них більш пригожа в їхніх політичних цілях на міжнародній арені й у внутрішній політиці. І ми бачили, як після перепису 1921 р. польська пропаґанда на випередки доказувала, що Сх. Галичина є мішаною (польсько-українською) територією та що всі польські претенсії до цеї країни спираються на чисельному відношенні поляків й українців, яке є майже 1:1 (львівське воєвідство з польською більшістю, станиславівське з українською, а тернопільське з рівним чисельним відношенням).

Одначе й кількість приявних в дні 30 вересня 1921 р. українців не відповідала дійсности. Таж відомо, що з правно-державних оглядів українські кермуючі чинники проголосили були тоді **конскрипційну абстиненцію.** Українське населення дисципліновано приноровилося до вказівок і приказів своєї політичної організації. Перш усього зі становища конскрипційних комісарів зрезиґнували майже всі українці. Сільське населення в дні перепису з худобою подалося в ліси і яри. Міське населення тільки частинно далося втягнути в переписові списки, просто не віддаючи конскрипційних аркушів. Очевидно, ті, що не віддали конскрипційних аркушів, навіть насильно не ввійшли вже в польську статистику. А вислід того такий, що коли нпр. польська статистика з р. 1921 виказує у Львові 18.000 гр.-кат. і щось біля 11.000 українців, то розпочатий в тому самому часі самочинний перепис українського населення у Львові виказав лише в одній городецькій дільниці понад 16.000 українців. На жаль, тодішні, широко закроєні репресії не дали нам змоги скінчити початого перепису. А таке діялося у всіх більших містах Сх. Галичини.

Конскрипційна невдача у Сх. Галичині заставила поляків якнебудь довести до кінця цю акцію. В тій справі адміністрації пішли з допомогою „орґанізації народові" під проводом М. Прушинського. На села вислано „патріотично" настроєних польських студентів і учнів середніх шкіл, які довільно, недбало і неточно робили „додаткову" конскрипцію. Розуміється, тут уже не йшло про зібрання фактичних даних, тільки про доведення до якогонебудь кінця розпочатого перепису. Ясно, що в таких умовинах малолітні „патріоти" одних вписували, а других пропускали. Все робилося „на око", а і вписуваних в „патріотичному" пориві втягано в рубрику польської національности.

Переводження статистики „на око" було загально відоме, не лише нам, але й нашим противникам. Зрештою, висліди цих „додаткових" списів наглядно виявилися пізніше. Як відомо, по постановам „ліберальних" язикових законів лише ті громади можуть домагатися — вже не української, але „двомовної" школи, що на основі перепису з 1921 р. мають 25 прц. українського населення. Колиж покінчився т. зв. шкільний плебісцит, виявилося, що багато **українських громад** з 90 і більше відсотками українського населення, хоч внесли велику кількість декларацій, взагалі не можуть домагатися рідної школи, бо в тих громадах **офіційно** немає 25 прц. українського населення.

Мабуть деякі з цих моментів мав на увазі і п. Вас., коли він з цифри 1,685.631 офіційно виказаних поляків „з легким серцем" дозволив собі „відступити" нам аж четвертину (421.408). Чому лише четвертину, коли з таким самим правом він міг би „відступити" нам половину, дві третини, а навіть три четвертини? Та це вже „тайна" п. Вас. Однак одного не взяв на увагу п. Вас., а саме, що й загальна кількість населення Зах. України є фальшива та що навіть „поправлене" відношення українського населення до національних меншостей української національної території під Польщею, а головно до поляків, є фальшиве, бо спирається на цілком фальшивій основі. Тому польська статистика не лише у відношенні до українців, але й до всього населення Зах. України є і фальшива, і фантастична, а не лише тенденційна.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Нові шляхи нашої кооперації.

До питання про перебудову української кооперації в Галичині.

В справі перебудови нашої кооперації слід зробити д-ру Вол. Левицькому, авторові статті, поміщеної у ч. 171 „Діла", деякі уваги. Головні напрямні статті д-ра Вол. Левицького зведу до 3-ох точок, а саме: 1) ліквідація дотеперішніх ПСК, 2) закладання складів Народньої Торговлі та 3) персонал.

Признати треба, що наша кооперація має богато хиб. До таких належить передовсім доріжня товарів у нашій кооперативній орґанізації, на яку нарікають не тільки члени кооператив на низах, але й Повітові Союзи у відношенні до Центросоюзу чи Народньої Торговлі. Зазначити треба, що товар, який іде до Повітових Союзів просто із маґазинів фабрик, є можливий до продажі. Натомісць деякі товари, що приходять із маґазину Центросоюзу чи Народньої Торговлі, є в дечім дорожчі. Цеї доріжні ліквідацією Повітових Союзів і закладанням складів Нар. Торговлі не усунеться. Арґументи д-ра В. Левицького не відповідають ніякій дійсности. Трьох людей до обслуги складу, що має заспокоювати потреби 20—30 кооператив, є безумовно за мало. В такім складі по треба найменше двох маґазинерів. Склад повинен би ввести книговодство, картотеку, касовість, а такої праці начальник складу з бухгальтером не виконають. До обслуги таких складів треба 5-ох, а що найменше 4-ох людей. Коли пригадаємо, що Повітовий Союз мав би перебрати, як вказує д-р Левицький, діяльність орґанізаційно-ревізійну — то й тут треба найменше 2-ох або й 3-ох людей. Очевидно, скількість персоналу у складах і орґанізаторів залежатиме від скількости кооператив, що належалиб до даного складу. В такім осередку конечні вже замісць одної інституції — дві: склад і осередок орґанізаційно-ревізорський. Кошти адміністрації ледви чи зменшаться. Дотеперішні наші Союзи, що обслуговують 20—30 кооператив, не мають більше як 6—7 людей для обслуги. З того виходить, що пропозиція д-ра Левицького не доведе до кращого. Це буде зміна тільки в назві — склад Народньої Торговлі замісць ПСК. Адже товар мусить бути обтяжуваний зарівно в складі Народньої Торговлі, як і в ПСК. — Податок платити треба, льокаль, чинш, світло, опал, канцелярійні прибори, платні службовикам — таксамо як дотепер в ПСК. — з тою ріжницею, що тепер є одна інституція, а відтепер були би дві окремі інституції, отже й видатки булиб мабуть більші.

Правда, що в теперішніх Повітових Союзах Кооператив є богато нездатного персоналу, який „попав" туди протекційно — в „дирекцію" чи просто між урядовців. Але це не виключає, що в будучих складах чи орґанізаційно-ревізійних інституціях (назвім їх так тимчасово) не буде робитися те саме. Протекційна система істнує тепер всюди — в нашій суспільности очевидно також.

Хиби нашого персоналу можнаб усунути. До того покликані саме директори та надзірні ради. Особливо ці останні, коли тільки будуть виконувати ідейно приняті на себе громадянські обовязки у відношенні до нашої кооперації. Я вірю, що персонал буде чимраз добірніший, справніший, більш ідейний та не страшний нашим робітникам на полі кооперації.

Нездатних до кооперативної праці треба усунути таксамо з Народньої Торговлі чи Ревізійного Союзу, як і з ПСК. Натомісць д-р Левицький мабуть забув, що драбинку посередників збільшує деякими товарами саме Народня Торговля. Є деякі товари, що їх Народня Торговля без потреби маґазинує у себе з чим звязані є кошти, а тим самим коли Н. Торг. та Центросоюз перестануть маґазинувати товари в своїх маґазинах (принаймение краєвого походження), а будуть диспонувати їх просто до П. С. К. чи навіть до пропонованих д-ром Левицьким складів Народньої Торговлі. Без того товар і в складах буде дорощий.

Слід іще завважити, що персонал таких складів не брав би участи в культурноосвітній діяльности в такій мірі, як ще беруть тепер урядовці П. С. К. Цю роботу спихалиб вони виключно на орґанізаторів їхнього району. Адже перед війною істнували вже склади Народньої Торговлі по містах. А чи богато знало про них селянство? Та чи богато знає їх і тепер наше громадянство? Натомісць признати треба, що персонал П. С. К. робить крім праці тісно звязаної з кооперацією — і поважну культурно-освітню роботу.

Фактом є, що урядовці Народньої Торговлі вишколені краще в ділянці торговельній, як персонал П. С. К. Це зрозуміле. Народня Торговля істнує вже від ряду літ і могла таке фахове вишколеня своїм урядовцям дати.

Накінець слід ствердити, що торговельна дисципліна у нас не найкраща. Тому про такі справи, як евентуальне знесення П. С. К., треба писати дуже обережно, аби на тому не потерпіли ні поодинокі П. С. К., ні Центросоюз, ні Народня Торговля.

П. Миговин
(Калуш).

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчім ділом зрозуміння важної культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвальна ч. 7, Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

За Академічний Дім.

Академічний Дім і його звязок з Наук. Тов. ім. Шевченка.

В „Новім Часі" (ч. 89—90) появилася стаття голови „Студентської Громади" п. Осипа Боднаровича п. н. „Це і те про справу допомоги українським студентам у Львові", якої перша частина мае наг. „Акад. Дім". Автор приходить до висновку, що „Ак. Дім" є тільки формально власністю Наук. Тов. ім. Шевченка, бо збудовано його „при княжій допомозі гром. Евгена Чикаленка з Великої України та засобами із збірок між нашим громадянством", а заінтабульовано його на Тов. ім. Шевченка тільки тому, „бо не було на кого".

Нема сумніву, що під впливом статті п. Боднаровича така думка пошириться поміж загалом громадянства, тому позволю собі зясувати її на основі касових книг Наук. Тов. ім. Шевч., в які перед роком мав вгляд п. Боднарович. Бухгальтер Товариства п. Угрин показував йому, на моє доручення, книги Товариства на те, щоби голова „Студентської Громади" міг мати докладний образ, чиїм коштом здвигнено будинок „Акад. Дому" і чому його заінтабульовано наНаук. Тов. ім. Шевч. Українське громадянство, що підпомагало „Акад. Дім" і минулого року вложило на уладження його понад 13 тисяч золотих, без сумніву запікавиться також питанням, в яких цілях основано „Акад. Дім", чиїм коштом його побудовано і яка була його доля в ріжних часах.

Думку оснування „Акад. Дому" кинув великий організатор Наук. Тов. ім. Шевченка, акад. Мих. Грушевський, в році 1903. Ціль його зазначена отсими словами. „Від довшого часу відчувалася болючо потреба дому, де українсько-руська молодіж вищих шкіл могла би знаходити добрі, гігієнічні і можливо дешеві помешкання та також їду, в крайній потребі і кредит (по змозі), де-б виховувалася весна в здоровій атмосфері праці, вищих духових інтересів, суспільних і національних обовязків і не марнуючи своїх сил у біді або не відповідних обставинах, приносила би в тяжку боротьбу життя непорушені запаси енергії, свіжість інтересів та ідеалів суспільної діяльности". („Хроніка", 1905. Вип. I (ч. 21), стор. 6). Подиктована цими словами ціль „Акад. Дому" вказує виразно, що акад. Грушевському залежало на тім, щоб нова інституція виховала культурних і наукових робітників з „вищими духовими інтересами, суспільними і національними обовязками".

На Вел. Україні жив тоді, хоча не один із найбогатших, то на всякий спосіб один із найідейніших, свідомих громадян-меценатів, Евген Чикаленко. До нього звернувся акад. Грушевський за допомогою в задуманім ділі. Гром. Чикаленко відкликався на оцей поклик дійсно княжою жертвою у висоті 63.259.74 австр. корон, себто понад 12.600 дол.

За ці гроші закуплено три ґрунти: один за ціну 27.789.96 а. кор., другий за ціну 2.281.20 а. кор., третій за ціну 15.847.29 а. кор., разом 45.918.45 австр. корон. Всі три ґрунти становлять нині комплекс, на котрім побудовано „Акад. Дім" і в котрім вчислений огород довкола будинку при вул. Супінського ч. 17.

Хоча із великої, княжої жертви гром. Евг. Чикаленка лишилося ледви сімнацять тисяч корон, акад. Грушевський рішився приступити до будови, вірячи, що українське громадянство йому в цім ділі допоможе. Надія завела, мабуть, під впливом розчарування, викликаного сецесією української молоді з львівського університету в р. 1902. Сецесія, на котру українське громадянство в Галичині зложило протягом двох місяців около сто тисяч корон, була великим демонстраційним актом для Европи, але до реалізації українського університету у Львові абсолютно нічим не причинилася, а може навіть її пошкодила.

На „Акад. Дім" зложили тоді значніші квоти особисті знайомі акад. Грушевського з Вел. України, галицькі меценати й українські економічні, наукові і культурні інституції, а між ними й Наук. Тов. ім. Шевченка. Дрібні датки (нижче 100 кор.) від широкого загалу громадянства в порівнянні з грішми, зложеними на сецесію, принесли дуже мало: в р. 1903—4 вплинуло з дрібних датків — 1.763.20 кор., в р. 1905 всього 156.67 кор., в р. 1906 — 2.291.03 кор., в р. 1907 — 677.05 кор., в р. 1910 — 96 кор., в р. 1911 — 12 корон. Як бачимо з рахунку, в деяких роках, як 1908—9, не прислано з широких кругів громадянства ані одного сотика, а в часі найбільшого розгару в будові „Акад. Дому" (в р. 1906) вплинула з дрібних датків квота дуже скромна, бо ледви 2.291.03 австр. корон.

*Завважу, що під безсумнівним впливом акад. Грушевського, Наукове Тов. ім. Шевченка дало від себе на „Акад. Дім" в р. 1907 тисячу корон, а в р. 1908 пятьсот кор. Це дари Товариства, до яких воно не має ніяких претенсій. Але окрім тих зложило Товариство із своїх грошей, як депозит, в будівлю „Акад. Дому"поверх сто тисяч корон і це його нічим незадавнена претенсія.

Щоб дати докладний образ, в якій пропорції стоять датки громадянства на „Акад. Дім" з грішми, вложеними в туж ціль Науковим Товариством ім. Шевченка, я позволю собі поробити виїмки з касових книг, бо хочу також відсвіжити в памяти громадян не тільки історію „Акад. Дому", але також імена меценатів з Вел. України і з Галичини, що зложили датки на „Акад. Дім" в імя придбання і виховання культурних і наукових робітників, з вищими духовими інтересами та суспільними й національними обовязками".

(Продовження буде.)

Кирило Студинський.

Замітки і відгуки.

„Dichtung und Wahrheit" гр. Дунін-Борковського.

Новопризначений львівський воєвода гр. Дунін-Борковський не обняв іще урядування, а вже на самому порозі має невбиякі клопоти. Настирливі журналісти, і то в огірковому сезоні, мабуть забуваючи, що п. воєвода належить до „санаційного" табору, ставлять йому нединскретні питання на тему... програми діяльности. Така несподіванка зустріла п. воєводу у Варшаві з боку представника жидівського *„Нашого Пшеґльонд-у"* і репрезентанта півурядової *„Епоки"*.

„Про програму важко мені говорити — відповів щиро і відкрито новий достойник. — На пресовій конференції, яку відбуду у Львові, постараюся подати деякі напрямні".

Наскільки тяжко йде справа з „програмою", настільки легко і з приємністю говорить п. воєвода

про „співпрацю" поодиноких національностей на території Сх. Галичини.

„З приємністю мушу ствердити — сказав він — що наступило значне поліпшення відносин між поодинокими національностями, що живуть у „Малопольщі" (!?). Поляки, українці і жиди фігурують на спільних лістах до вісьмих [?] ... що причиняється до затертя чужих (обцих [?]) моментів. *Коли мова про українців, то співпраця з ними стається не більше можливо, бачу вже деяке отверезіння у відломах (!?) УНДО.* Годиться звернути увагу, що москвофільські угрупування, які затратили московську орієнтацію і зближуються до українців, надаються до співпраці".

Таке говорив гр. Дунін-Борковський представникові жидівського щоденника. Ще більший оптимізм, який прецінь є двигуном усякої праці, віє зі „щирої" сповіди п. воєводи перед представником півурядової *„Епоки"*.

Східно-галицьке самоврядування має — на його думку — завдання співпраці на „виборчій плятформі", себто на основі співпраці всіх трьох національностей, принятої ніби то підчас виборів усім населенням усіми групами.

У відношенні до „малопольських меншостей" (не знати, які то є ті „меншости" !) п. воєвода має готову „програму" (у „Наш. Пшегл." це так ясно не виходить), а саме „програму льояльної співпраці і культурного та матеріяльного піддвигнення". На перепоні цій „широкій" програмі стоїть маленька перешкода, бо українці (як замічує „епоковий" розмовець) висувають низку домагань в культурній ділянці, а головно в ділянці шкільництва.

„Що торкається домагань в шкільній ділянці — відповідає п. воєвода — то хотячи їх узяти на увагу, требаб змінити істнуючі розпорядки. Є це розпорядки п. Ст. Ґрабського, а теперішній уряд, що і вийшов з перевороту, *не ломить законів*. До зміни істнуючих розпорядків требаб інтеренції п. президента республики й ухвали сойму".

Перед жидівським журналістом ту саму квестію не брав п. воєвода так „широко" (до ухвали сойму включно). У відповідь на поставлене питання зазначив він лише, що

„автором тих (себто шкільних і взагалі язикових. — Ред.) законів є Ст. Ґрабський. А уряд, стоячи на ґрунті *пошанування законів, виконує їх льояльно*, та — розуміється — на мою думку годилось би в декреті президента республики усунути деякі постанови тих законів, а треба ...

Р. ЛАЩЕНКО. 2)

Визволення балканських славян і Україна.

З приводу 50-их роковин війни 1877—1878 рр.

(Продовження.)

Епоха сина кн. Бориса болгарського царя Симеона відзначується вже в історії, як епоха блискучого розвитку болгарської освіти. Цей розвиток в значній мірі оцінюємо тою діяльністю, яку, після смерти первоучителів славянських св. Кирила і Методія, розвинули в Болгарії їх учні, серед котрих треба зокрема згадати Климента, Наума, Горазда, Саву. Тоді-то починають звлятися в Болгарії і книжки повчаючого змісту — ріжні переклади з грецького проповідей Григорія Богослова, Іоана Златоуста, Кирила Ієрусалимського, а також і ріжного роду хроніки — переклади грецьких хронографів, як хроніка Іоана Малали і взагалі твори змісту історичного в старославянській мові. „До якого племени не належала би старославянська мова, — пише акад. Пипин, — болгарам безсумнівно належиться історична заслуга виплекання цією мовою обширної літератури, яка цілком перейшла на Русь і до сербів і утворила готову підставу для розвитку їх власного письменства".

І дійсно: старовинні руські рукописи і літературні твори в більшости виявляють собою цілу низку памяток — проповідей, апокрифів, житій святих і т. п., які, по дослідам учених, основувались на південнославянських джерелах і зокрема болгарських.

І зрозуміло чому це так; бо по принятті нашими правітцями християнства із Візантії, разом з грецькими творами переноситься до нас на Русь-Україну і старославянська література і встановляє одночасно з безпосередніми особистими впливами звязок Руси з Болгарією, а пізніше і з Сербією, на багато віків.

Але впливи південно-славянські у цій добі значно відбиваються на Руси-Україні і в царині права.

Вже при Борисі в Болгарії були зроблені перші спроби законодавства. На славянську мову переклали візантійський збірник законів „Номоканон" або т. зв. „Кормча книга".

Із Болгарії „Номоканон" переноситься й на Україну. Властиво на Україні вживали два номоканони: один в 50 титулів Іоанна Схоластика (VI. в.) і другий в 14 титулів (VII. в.), доповнений в IX. в. патріярхом Фотієм.

Перший із Номоканонів звився на Україні-Руси ще перед принятгям християнства — із Болгарії, при чому переклад цього Номоканона на мову славянську був, очевидно, зроблений св. первоучителем славянським Методієм, про це, — на погляд дослідників, — свідчить вказівка, яку маємо в т. зв. Панонському житії св. Методія.

Що торкається кодифікації болгарського права, то старовинну спробу кодифікації зроблено вже при наступникові кн. Бориса царі Симеоні. Це був відомий „Закон судний людем" або „Судебник царя Константина" — збірник законів, що був заснований на візантійському праві і виявляв собою низку компіляцій із Єкивоги, Моісеївого законодавства і юстініянових новель.

Названі збірники законів, як і деякі інші, які тут не згадуємо, мали величезне значіня для закріплення і піднесения на Руси християнської культури і то тим більше, що і практика церковних судів, де вживали тих збірників, була дуже обширна. Сліди-же впливів тих юридичних збірників права помітні і на Руській Правді.

Щодо впливів старої сербської письмености, то впливи ті були менші на Україні в порівнанні з болгарськими. Це пояснюється тим, що сербська письменність сама довгий час була під значними впливами болгарської. Крім того серби властиво аж у XII. в. зеднались в націю і досягли повної політичної незалежности (з часу короля Степана Немана, 1159—1195, родоначальника династії Неманичів); кажучи інакше, серби значно пізніше, ніж болгари, вийшли із патріярхального побуту.

В царині-ж законодавства серби відзначилися, як відомо, створенням в середині XIV. в. видатної збірки законів т. зв. „Законника благовірного царя Степана Душана" (1349—1354). Блискучий розвиток болгарської культури був підірваний тяжкими для болгар політичними подіями. В 1019 році старе царство болгарське впало: війна з греками скінчилася перемогою греків, і Болгарія з часу візантійського імператора Василія I. (із македонської династії), що був прозваний Болгаробивцею, була переутворена фактично в грецьку провінцію.

Аж у 150 літ пізніше — в 1186 р. двом братам Асеню і Петрові вдалося відновити болгарське царство. Це друге царство т. зв. Терновське по назві столиці його Тернова в 1393 р. завоювали турки і з того часу Болгарія майже на пів тисячі років втратила політичну незалежність. Її відновили за 485 років внаслідок війни 1877—1878. По висловi акад. Пипина, Болгарія втративши політичну незалежність стала „відрізаною від цілого світу" і не могла навіть брати участи в тій европейській освіті, що почалася в Зах. Европі в XV. в., новою блискучою добою.

(Продовження буде.)

[illegible] якнайскорше для влекшення [illegible] співжиття".

Гр. Дунін-Борковський має ще „ширшу" програму. Він думає на[illegible] „порозуміватися з населенням".

Чи п. воєвода — запитав його „епоко[illegible]" розмовець — буде порозуміватися з населенням понад головами його доте[illegible] провідників, чи також і з тими [illegible] останніми?

„Попрорвано [illegible] систему — з[illegible] відповідає п. Борковський. — [illegible] порозумітатися з населенням і з ле[illegible] людьми з партій, зі сферами госпо[illegible] і професійними.

„А чи п. воєвода вважає можливими розмови з УНДО? — питає настирливий журналіст.

„З поміркованими сферами УНДО — [illegible] з УНС-ом хлібоїдами. — Ред.), [illegible] з москвофільськими групами, [illegible] переводять процес т. зв. „укра[illegible]їнізації" і т. п.".

Як бачимо, то новопризначений п. воєвода не лише має широку „програму", хоч це зовсім зайвий баласт у нинішніх відносинах, але й справді виявляє життєрадісний погляд на життя і світ. Якщо подані розмови є стенографічно вірні, то можна твердити, що ми ще не мали такого оптимістичного і веселого воєводи, як тепер гряде до нас. Одначе хоч „чуткому" п. воєводі вільно жартувати, то не вільно мішати Українське Нац.-Дем. Обєднання ні з хлібоїдами, ні з віданими „українізації" москвофілами, бо це не вказує зовсім на поважне трактування повіреного собі уряду.

Виборчі висліди.

УГНІВ.

На днях відбулись вибори до громадської ради в Угнові. Вибрано 10 українців, 6 жидів і 12 поляків. Жиди мали переважну більшість у IV. і II. колі, українці в III. колі, а польські урядовці в I. колі. Міщани-українці дали доказ великої солідарности і при виборчім акті нікого не бракло, хоч громадський комісар-вшехполяк з розмислом визначив на вибори день в часі найгорячіших жнив. Компромісу у нас не можна було заключити, бо жиди йшли солідарно, а сіоністична партія в містечку є дуже слаба і не зорганізована. Була лиш умова, що українці не мають перешкоджати жидам у IV. і II. колі, а жиди не мають мішатися до виборів у III. колі. Ця умова розбилась заходами старости, котрий по виборах у IV. колі наказав жидам з кагалу поставити в II. колі двох поляків „направяків": судію Кондровського і судового писаря Гончоровського. Свідомі одиниці між жидами почали проти того протестувати. Одначе не помогли ні демонстрації жидів проти рабіна, ні заяви протесту — побідила агітація поліції і скарбової сторожі, яка перед самими виборами перевела строгу ревізію всіх концесій і патентів... Очевидно, в таких умовинах приказ старости виповнено. Через те поляки зискали перевагу двох голосів (12 на 10 українців) у раді християнської громади, котра, як відомо, має величезний маєток. За таке становище жидів міщани без найменшої агітації, відрухово від найближчого дня по виборах стали бойкотувати жидів, жидам не продали молока, заборонили жидам пасти худобу на пасовисках і рішили більше перестерігати правило „Свій до свого".

Останні вісти.

Лет Німеччина - Америка не вдався.

Берлін, 15. серпня 1927.

В год. 16'20 літак „Бремен" осів у Дессау, бо летуни ствердили, що з огляду на погану бурю на Океані краще буде завернути. Літак є в доброму стані. Залога „Бремен" оповідала, що як кинули німецьке побереже, найшлися серед бурі і завірюхи. Зах. вітер не позволяв їм на хвилину ослабити діяльности мотору. Бензини зужито так богато, що колиб вітер і буря і дальше не уставали, не був би вистарчив засіб бензини до Америки. З тяжким серцем летуни рішились завернуть. В густій мряці мусіли летіти дуже низько, майже над верховіттям дерев, так що кождої хвилі літак міг розбитися. Шлях він не знали, чи вони над сушею, чи над морем.

На вістках американських летунських кругах, а. ін. в Бостоні приготовились до святочного принятия летунів. Це місто так як Філядельфія, визначило 25.000 дол. для европейського летуна за виконання першого трансатлантійського лету.

Лет до Гонолюлю не вдався.

Париж, 15. серпня 1927.

Тутешній „Геральд" повідомляє з Овклєнду, що летун Кларк, який хотів перелетіти зі Злуч. Держав до Гонолюлю, мусів осісти в Санта Моніка в Каліфорнії.

Кріза грецького уряду.

Атени, 15. серпня 1927.

Президент републики Кондуріотіс доручив Заімісові утворити новий кабінет.

СРСР не візьме участи в міжнарод. комунікаційній конференції.

Женева, 15. серпня 1927.

Уряд СРСР. повідомив телеграфічно Лігу Націй, що в противенстві до первісної заяви з 26. липня ц. р. не візьме участи в III. міжнар. конференції в справі комунікації і транзиту.

Невдача півд. китайської армії.

Льондон, 10. [illegible] 1927.

Із Шангаю повідомляють: Командант півд. китайських військ ген. Чанг-Кай-Шек явився ненадійно в Шангаю з 500 людьми особистої гвардії. Потім зараз генерал відплив кораблем із гвардією до Нінг-По. Генерал відїхав наслідком невдачі півд. армії і дуже некорисного положення нанкінського уряду. Коли ген. Чанг-Кай-Шек ішов із своїм відділом у напрямі Шангаю, поліція заступила йому дорогу і замкнула перед ним браму. Гвардійці розбили браму і стали стріляти до поліції. Було ранених 8 поліцаїв. Здеморалізовані півд. війська втікають у переполосі або переходять на бік побідників.

Ген. Чанг-Кай-Шек зрікся команди армії.

Льондон, 15. серпня 1927.

Бюро Райтера подає, що ген. Чанг-Кай-Шек уступив зі становища нач. команданта нац. армії. Він сказав, що хоче зовсім усунутися з політичного життя.

Повстання в Болівії.

Льондон, 15. серпня 1927.

Із Ля Паз повідомляють, що повстання індіян у Болівії обняло простір 200 миль. Повстанці заняли залізничий шлях.

Марш. Пілсудський у Галичині.

Варшава, 15. серпня 1927.

Марш. Пілсудський виїхав до Нароля (Белзщина). Виїзд його є в звязи з кавалерійськими маневрами, які відбуваються в тій околиці.

Справа ради м. Львова.

Варшава, 15. серпня 1927.

В політичних колах зачувати, що доля львівської міської ради має бути остаточно порішена завтра, себто у вівторок. Кажуть, що урядовим комісарем буде іменований полк. Добровольський, а його заступниками інж. Опольський і радн. воєвідства Павликовський. Урядовому комісареві додадуть прибічну раду з 12 членів, у якої склад увійде мабуть 3 міщан, 3 членів ППС., 3 направяків і 3 жидів (1 асимілянт, 2 сіоністи), але з виключенням членів дотеперішньої ради.

Засуспендування урядовців львівського маґістрату.

Варшава, 15. серпня 1927.

З голосів тутешньої преси, виходить, що передбачується засуспендування шістьох урядовців, які стоять на високих становищах львівського маґістрату. Вичисляють назвища фізика д-ра Легежинського, інж. Таронія, дир. м. різні Кшишталовича, дир. Містерки і радн. Мазуркевича і Квятковського.

Італійці купують „Орбіс".

Варшава, 15. серпня 1927.

Цього тижня приїде до Варшави з Риму делєгація групи італійських банків, яка на спілку з італійським бюром подорожі „Cit" (*Commerciale Italiana del Turismo*) переговорює з польською групою в справі купна бюра подорожі „Орбіс". Переговори вже є на укінченні. Італійський уряд дає за італійську групу гарантію в сумі 3 міл. зол.

НОВИНКИ.

— **Весілля в гетьманській родині.** Дня 10. серпня у Ванзе, біля Берліна, відбулось вінчання старшої доньки гетьмана Скоропадського, Марії Павлівни, з графом Адамом Монтрезором. Після шлюбу по православнім обряді новоженці взяли також шлюб католицький. Гетьманська донька зобовязалась виховувати своїх дітей у католицькій вірі; вона провела діточий вік на Україні, на селі, в Чернигівщині й на Полтавщині, гімназію скінчила в Петрограді, мед. факультет у Льозані, де дістала степень д-ра в 1925 р. Пізніше доповнювала свої студії в Льондоні та Берліні; володіє добре українською мовою, англійською, французькою та німецькою. Її муж гр. Адам Монтрезор походить із старого французького роду від XI. віку: маркграфів Д'Аркіяк. Його прадід виеміґрував з Франції ще перед великою французькою революцією; його батько одружився з Любовицькою; увесь його рід, по батькові й по матері, віддавна жив на Україні. Адам Монтрезор уродився 1898 р., гімназію скінчив у Київі 1908 р., скінчив правничі студії в Київі ті Празі. Під впливом творів В. Липинського став свідомим українцем і членом гетьманської організації.

— **На міжнародній кооперативний зїзд у Штокгольмі** виїхали представники Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові: п. Юліян Павликовський і Зиновій Пелеський.

— **Львівська хроніка.** Десяток людей і жовнірів ловили біля Личаківського цвинтаря злодія, який не мав щастя в одній хаті на вул. Торосевича, де його сполохали. Чотирьох синів Марса держали його в руках, а проте він вирвався і скочив до каналу Полтви на кінці вул. Кохановського, де щез безслідно. — Служниця Дяківна облила сільним квасом санітарного вояку Ференчука, з помсти за надто довгі обіцянки, що він з нею ожениться. А що Ференчук узяв собі як свідка своїх літних залицянь приятеля, то й цей дістав памятку від звеленої дівчини. Кого не гризе совість, того гризе сільний квас. — Крадіжей ніхто не зрахує. Ось вулиці, по яких погуляли злодії: Зиблікевича, Тарновського, Вроновських, Виспянського, Супінського, Локетка, під Дубом... Побитих, поранених і переїханих теж кілька осіб. На вул. Ленартовича 12. мало що не згорів дім від свічки, якою шукала стара жінка чогось під канапою.

— **Самовбивства.** Навіть чудова погода не в силі потішити сердець зневірених у життя. Учора львівський залізничий кондуктор Вольф випив сільного квасу з одтом, а легка дама Вохонко, попавши до арештів, випила якусь сірку. — У Будапешті застрілився бувш. редактор денника „Віляг" Еммеріх Пурещ.

— **Звільнили.** Урядовця „Просвіти" П. Петрика, якого арештували кілька днів тому і перевозили із Львова до Станиславова, а звідти до Перемишля, вчора випустили на волю.

— **Нелегка справа.** Львівська поліція почала боротьбу з нічними вуличними метеликами, назначивши їм по зразку бувш. російської поліції у відношенні до жидів „чергу оседлєнія". Всі легкі дами, що зжились з головними вулицями, дістали наказ змінити місце своїх проходів і почати ходити по бічних вулицях. Тому, що їм важко було погодитись з таким нежданим і суворим наказом поліція мусіла вчора в ночі зводити з ними боротьбу і сотку з них арештувала. Важко уявити собі що з ними зроблять. Від часу, коли закон скасував лічничені захисти проституції, розпуста розлилась по вулицях міст і почала затроювати весь суспільний організм. Держави із більшим досвідом і дисципліною не в силі дати собі ради з цим явищем.

— **Нові мита.** М-ство промислу та торговлі приготовляє реформу митної тарифи і введе нове мито на чужинні предмети небуденної потреби.

— **Суперник львівських адвокатів.** Є ним відомий львівський багатир Борух Чиш, власник кількох домів, що має вроджений нахил до правничих студій і дає доказ адвокатського таланту тим, що приватно радить своїм землякам у найбільше заплутаних процесах, сам веде десятки процесів і переклав жидівською мовою екзекуційну ординацію. Преса пригадала талант Чиша з нагоди його рекордового процесу проти президента міста Наймана в справі відшкодування на 50 сот. П. Найман досі не відповів йому на лист, до якого він долучив 50 сот. на відповідь, ані не звернув йому пізі суми. Побічною скаргою є скарга за образу чести, тому, що п. Найман мав його назвати крутієм.

— **Бандитизм.** Пишуть нам: У Медоборах, великих лісах, що тягнуться майже від Скалата аж під Гусятин, появились бандити. Ліси довгі на яких 6 миль, широкі на милю. Бандити гуляють близче Збруча, у лісах: козинськім, волицькім, грималівськім і раштовецькім; вони ограбили дідичку Корнбергерову. Одного з них злопили при цьому; другого в стодолі. Поліція одного лісничого на Вербичанй. Поліція не може попасти на слід притаєної ватаги, бо ліси із скалатського повіту получені з лісами гусятинського повіту.

— **Катастрофи.** У Мюнхені зударилися два поїзди: 19 осіб ранених. — В американських містах Бостоні та Чарльставні повторились замахи бомбами. — У [illegible] повіті град знищив більш 2400 [illegible] господарств. — [illegible] — Біля Ваєсі, відчас [illegible] рікою [illegible] граната вбила двох [illegible] жовнірів. — На Литві, у ковенських лісах, появились громади вовків, які гризуть усе по дорозі.

— *Летуни.* Франц. летуни Вайс і Бернак виконаються у найближчих днях [illegible]

Сх. Європи через Прагу, Краків, Львів, Проскурів, Одесу, Херсон, Таганріг, Ростів, Саратів, Симбірськ, навколо через Мінськ. — Ескадра вига. гідропланів вибирається через Данціг, Скандинавію та Гельсінфорс до Сінгапур. — Французькі летуни приїхали до Казаня. — Америк. летун Ооклянл відлетів самостійно до Гонолюлю.

— **У боротьбі з океаном.** Англієць Віліям Ольдгем вибирається до Америки у малій сталевій лодці не довшій на 4 м. Цей кораблик їхатиме по морі при помочі пропелера, який обертатиметься ногами. Коли буде пригожий вітер, він їхатиме як вітрак.

— **Баттістіні черцем.** Відомий італійський оперовий співак Баттістіні, дійшовши до 70 р. життя, рішив вступити до манастиря, щоби надолужити за гріхи свого веселого життя.

— **Наука майбутности.** У Парижі оснували нове товариство, якого завданням прочистити спіритизм з усіх хибних, ненаукових елементів. Наука, що має взяти на себе це нелегке завдання названа метагномією. Метагноміки хотять пізнавати майбутність науковими засобами і покликуються на досліди св. Павла, який окреслював науку метагномії у 6-ім і 7-ім листі до римлян. Члени цього товариства скликують свій конгрес, паралельно із конгресом спірітистів, на вересень, у Парижі.

— **Нові винаходи.** Віденський учений Гуго Страхе, проф. політехніки, найшов спосіб продукції газу при помочі сухого лігніту. Лігнітове вугілля, що має в собі багато води, можна осушувати так, що воно не тратить свого обему. — Якийсь тиролець Форхер мав винайти апарат, що зможе віднаходити потоплені кораблі на дні моря.

— **Як живуть у Берліні.** Населення Берліна зростає непомірно в відношенні до будівельного руху дуже живого. 1926 р. 279.926 осіб шукало помешкань офіціяльними оголошеннями, а вільних помешкань було тільки 31.758.

— **Ріжні рекорди.** 29-літній французький спортсмен Раймон Бріен найшов один із найшляхотніших людських спортів: він передає свою кров для ратування недужих. На протязі двох літ дав переливати свою кров 181 разів, разом 45 літрів. Його організм має чудодійну силу витворювати втрачену кількість крови. — Ленінградська Академія Наук вислала у Сибір експедицію, щоби відшукати метеорит, який упав ще 1908 р. Розшуки вели кілька місяців. Метеорит упав біля ріки Тунгузки і так сильно вкопався в землю, що важко його було в лісі віднайти; він важить кількасот тонн. — В Оттаві (Канада) відчиняється світовий конгрес годувателів домашнього дробу при співучасти 6000 делегатів. На виставці показуватимуть курку, яка річно несе 351 яєць. Організація виставки заасекурувала це явище природи на 10.000 дол.! — На одній ліцитації в Льондоні продали цими днями один лист Байрона за кільканайцять тисяч дол. У цьому листі Байрон описував змагання в крікет між спортовими громадами двох шкіл. Студенти обох цих шкіл завзялись, щоби цей лист купити для шкільної бібліотеки і так підбили ціну.

— **Світова всячина.** Італійський уряд просив вибачення за напад на прикордонну швейц. сторожу, але швейцарський уряд домагається гарантій на майбутнє.— Нім. націоналісти в Ессен понищили велику скількість могил на окопиську. Таких випадків в Німеччині було вже кільканадцять. — З Москви виїхало до Румунії 100 циганів, які заявили своє румунське підданство. — Дня 1. серпня було в Англії 1,119.800 безробітних; на 92.808 більш, як минулого місяця. — У москов. кооперат. банку арештували кількох урядовців за крадіж міліона рублів. — У віденській слідчій вязниці кільканайцять арештованих за заворушення почали голодівку. — У Берліні помер у 68 р. життя ген. фон Зернер, бувший командант Берестя Литовського в 1917 р У Гаазі починається міжнародня конференція щодо справ почтової авіяції; буде 31 представників ріжних держав. — 600 американських бувш. учасників війни виїхало до Парижа на конгрес „легіонерів". — У Вальдоз на Альзаці впав великанський метеор, який роздер збіча гір на просторі 400 стіп і порозкидав каміння на просторі 2 км.

— **З кін.** У кіні „Коперник" нова драма „Німий обвинувачель" з чарівною Еліянорою Бордман. Крім цього американська комедія.

— **Малі та середні власники, памятайте про користи байцування Упсулюном!** Треба вже тепер звернути увагу хліборобів, що коли заправляють насіння озимого збіжа насінною байцою „Упсулюн", тоді мають прегарні наслідки. Великі власники у власнім інтересі, щоби оминути втрат, давно вже перестали байцувати шкідливим синім каменем, а заступили його „Упсулюном", який або розпускають у воді, або вживають його заправу у сухій формі, і цим побільшують свій збір багатократно. Ще тільки малоземельні байцують уперто синім каменем, не приймаючи ніякого іншого середника для заправи насіння. Нераз трапляється, що хлібороб закупивши зерно у першорядн'ій „годівлі" збіжа і заправивши його синім каменем, не здає собі справи з того, що таким способом зменшує кільчення збіжа, а потім дивується, що засів зійшов рідко, хоча він купив добірне зерно. Тому всім слід радити вживати байцу „Упсулюн", як дуже вигідний і простий середник. Одна із його прикмет це те, що інфекція дістається важко до рослин. Часто чуємо вигук: „Я заправив цього року пшеницю, а таки знов маю сніть". Та в якім господарстві переводять основно дезинфекцію поверхні засіваної землі, мішків та сіялки? Навіть якби 1 проц. господарств не переводив такої дезинфекції то й тоді ще є можливість, що земля буде заражена. Такої зарази не може бути, коли вживаємо сухої насінної байци „Упсулюн", тому, що верства „заправного порошку", що прилягає сильно до зерна, вбиває зародки недуг. — **Ст. Ф.**

— **Зїзд Катехитів у злуці зі Зїздом Провідників Марійських Дружин** відбудеться в днях 5. і 6. вересня 1927 р. в дух. семинарії у Львові зі слідуючим денним порядком: Дня 5. вересня одноднева реколекції зі Сповідю учасників. Початок о год. 8. рано. Дня 6. вересня спільне св. Причастя, почім о год. 9. Збори Т-ва Катехитів. По скінчених Зборах зачнуться реферати й наради Провідників Мар. Дружин. Приміщення й харч у дух. семинарії по 4 зол. денно. Подрібна програма Зїзду подається в „Н. Зорі" ч. 32. (з 14. 8.). На зїзд запрошені також і Всч. Отці Душпастирі. Зголошення до 3. 9. 221 1—2

Дописи.

КУТИ, ПОВ. КОСІВ. *(Громадські вибори. — Інертна інтелігенція. — Будова Народнього Дому. — Кооператива).* Громадські вибори в Кутах і околиці перейшли під знаком національної, а не партійної боротьби. Хлібоїдщина цілком провалилась, дарма, що це її головна домена. Якщо в котрій громаді й вийшло 2 чи 3 хлібоїдів, то втягнено їх на лісту звичайно свідомо, щоб не допустити їх до кириння в громаді й до евентуального протесту. Безперечно, вибори перейшлиб були ще ліпше, як би так на місцях були інтелігенти рухливі та ідейні. А такої інтелігенції саме тут за мало. Більшість тутешнього учительства, як і духовенства — це одиниці інертні під кожним оглядом. Мало що ліпше представляється інтелігенція і в самих Кутах. В одних вигода, в інших страх перед „сильными сего міра" стали начальною девізою. Що гряде велика хвиля що своїм неробством деморалізують меншого брата — це їм байдуже. Все усунулося в тінь, полишаючи весь тягар народньої праці на 2 одиниці. І вибори, і кооперативи, і будову Народнього Дому і т. д. Довгі роки йшла підготовча праця до будови Народнього Дому в Кутах: зібрано вже було богато гроша і змарновано його, аж вкінці рушив справу з мертвого місця ідейний міщанин Дмитрук Мафтей, даруючи під Народний Дім площу 1350 $м^2$. Завязався тоді комітет з п. Микитюком і учит. Гоцком на чолі, який занявся збіркою фондів. Розіслано по селах делегатів, які на жаль, дуже мало зібрали, бо всього 280 зол. Міщанство жертвувало від себе значну скількість цегли. Комітет, маючи 49 долярів, розпочав будову величавого дому, якого позавидує Кутам певно й неодно більше місто. Крім великої салі на вистави буде тут ще 10 кімнат на поміщення всіх товариств, та приют для гуцулів, які сходять на доли в ріжних справах. Комітет має думку оснувати промислову школу, бо само місто має богато ремісників. — Місцева кооператива, яка впала була через недогляд проводу, двигається поволі но з упадку. Але ще бачиться недовіря у міщан, яке требаб побороти добрим приміром заохотою та відчитами. А на це треба сил усієї інтелігенції, а не одиниць. Свій.

ЯВОРІВЩИНА. *(Новий наступ на наше шкільництво. — Віче в с. Черниляві.* Наче громи з ясного неба падуть на українські села Яворівщини *переміни* шкіл на утраквістичні. Мотивування львівської кураторії про більше як 20 голосів за польською мовою минається зовсім з правдою. Не тільки що нема по наших селах, як у Новосілках, Черниляві, Ляшках, Завадові, Чернику або Вербляних, по 20 голосів за польською мовою, але й *ніхто взагалі не вносив ніяких тепер декларацій.* Ці громади вважають розпорядок кураторії чимсь нечуваним і з ним зведуть боротьбу. В рекурсах до Варшави домагаються наші люди слідства і покарання тих, що вводять і людей і уряд в блуд: це вшехпольська шовіністична мафія в кураторії. Через таку роботу кураторії тратить влада всяку повагу. Очевидно — інспектор не хоче виявити, хто то тих „20 голосів". Боїться, але ми знаємо. От прим. у Завадові дітей списував прислання „Нар. Організацею" возьний суду Майхер Казимир! А в селі Черниляві вимантили від людей підписи, кажучи, що вони на що іншого — Гілевичі, місцевий директор з жінкою. А вже найсмішніше в с. Чернику: тут було віче і село звернулося з острою погрозою до кураторії, що мусіла признати — „русі сили виклядови". Та за два тижні пало новий удар на те саме село Черник: приходить знову переміна на утраквістичну, бо „20 гол."... Тимчасом тут абсолютно ніхто не вносив декларацій за польською мовою! І знову зроблено рекурс. Але люди питають, доки воно так буде? Повіт бореться проти тих безправств, але й сил нестає. Не всі громади звертаються зараз, де треба за поміччю. Добре булоб, як би так Управа „Рідної Школи" прислала в Яворівщину свого делегата на поміч нашим людям. Сам Яворів на висилку інтелігентів по селах за слабий. А всюди треба освідомити й повести людей до оборони. Досі тільки с. Чернилява владило в шкільній справі віче 7. п. м., на якому ухвалило острі резолюції і рішило всіма силами постояти за українськістю школи.

‡ Посмертні згадки.

Зиновія з Дрогомирецьких Кобринська, жена надрадника суду в Бережанах померла дня 5. серпня ц. р. в 61 році життя. Похорони відбулися дня 7-го серпня ц. р. о год. 5. пополудни в Бережанах. В. Її П. 228 1—1

Оповістки.

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.
Болшівці:
17.VIII. Циганка Аза.
18.VIII. Ой, не ходи Грицю.
20.VIII. Діти Агасвера.
21.VIII. Запорожець за Дунаєм.

До відома хорові Вп. Котка! Дня 28. серпня 1927 відбудеться святочне відкриття театральної салі Українського Народнього Дому в Тисьмениці. Просимо Вас конечно прибути на той день до Тисьмениці з хором. Кількаденний побут у нас запевнений. Проситься о негайну відповідь до Українського Народнього Дому. — *Комітет.* 223 1—3

Дрібні оголошення.

Оголошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Конкурс.

на управителя української Торговельної Школи у Львові. Першенство мають відповідно кваліфіковані емерити, або ті кандидати, що перейдуть виключно на етат „Рідної Школи". Писемні удокументовані зголошення приймає до 22. серпня 1927 вкл. Головна Управа „Рідної Школи" Львів, Ринок ч. 10. 211 3—3

Подяка.

З приводу смерти бл. п. Зиновії з Дрогомирецьких Кобринської, померлої дня 5. серпня ц. р. одержали ми з усіх сторін слова співчуття, за що на отсьому місці найщиріше дякуємо. Зокрема щире Спасибіг Впр. о. кан. М. Кордубі за провід в похоронах, а Всч. оо. Дубицькому, С. Кордубі, Залеському і Бородайкові за участь в них. Сердечну подяку складаємо Вп. пані Добродійці Щербатюковій за докази прихильности і помочи Вп. п. Ірці Щербатюківній за слова потіхи у так тяжкому горю, а всім знакомим і приятелям дякуємо отсим за участь в похоронах і переслані нам вислови щирого співчуття. РІДНЯ.
Бережани, 7. серпня 1927. 228 1

Ширіть наш часопис!